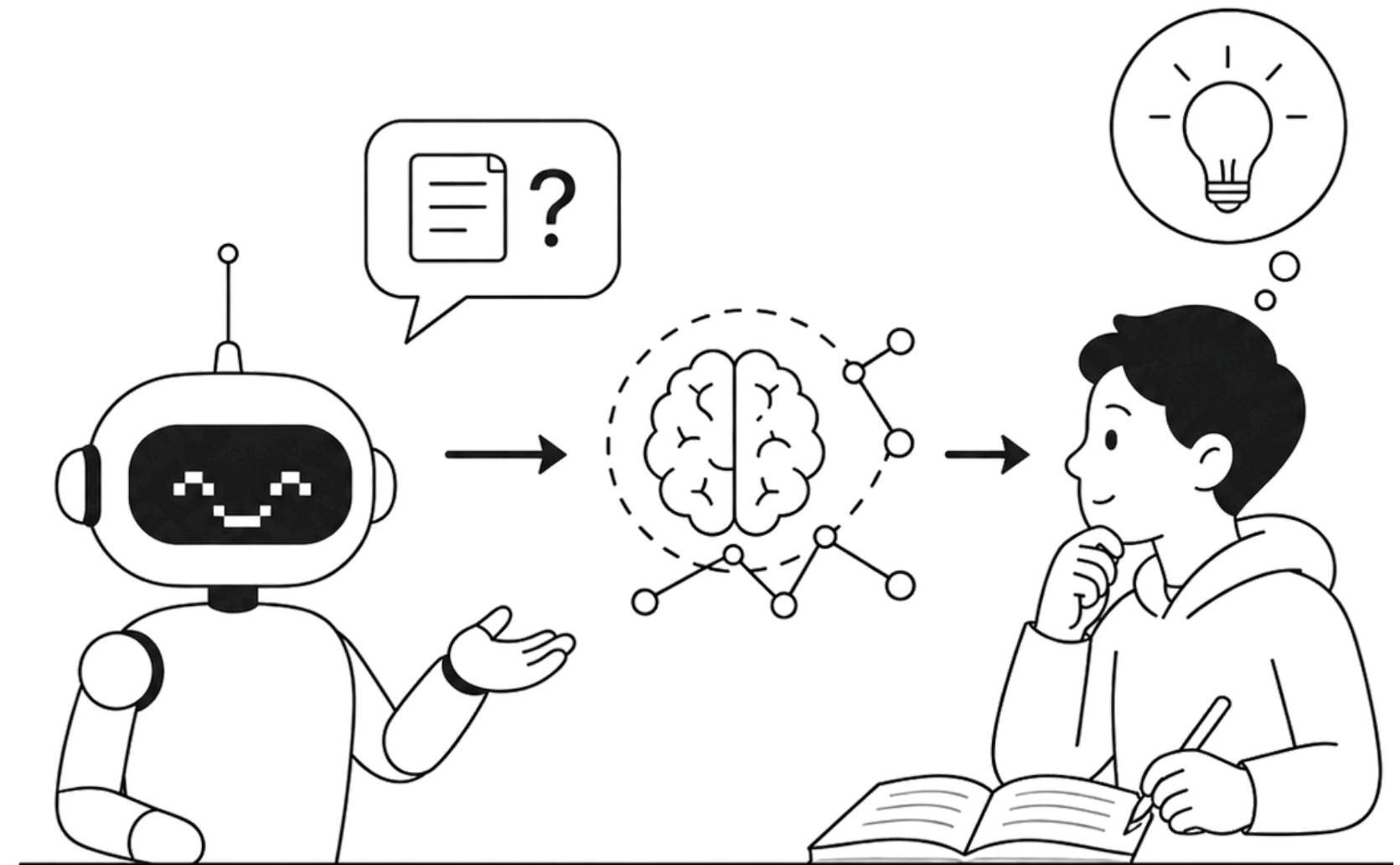

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kā izmantot ģeneratīvo mākslīgo intelektu tā, lai skolēns turpinātu domāt pats?

Elīna Juska-Mirbaha
Latvijas Universitātes zinātniskā asistente,
doktorantūras studente

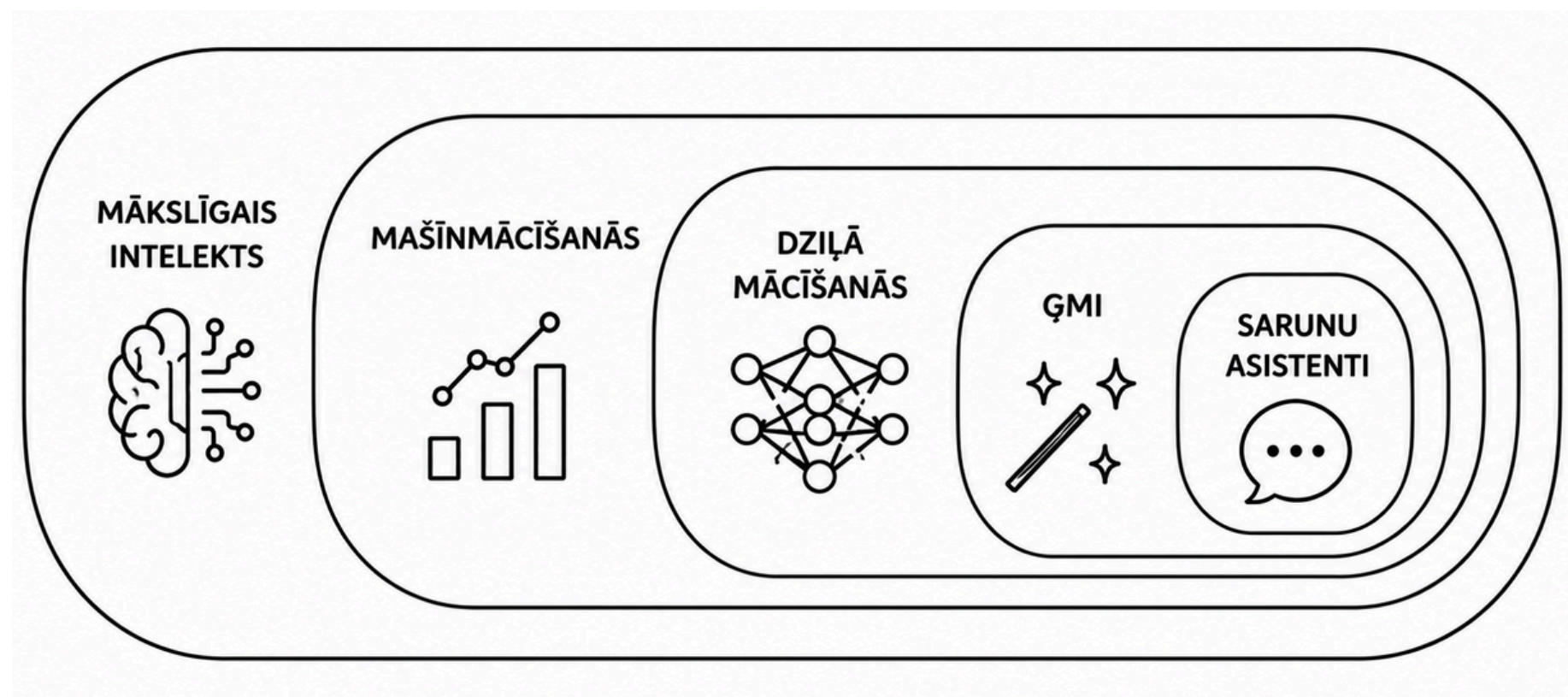

21.08.2026.

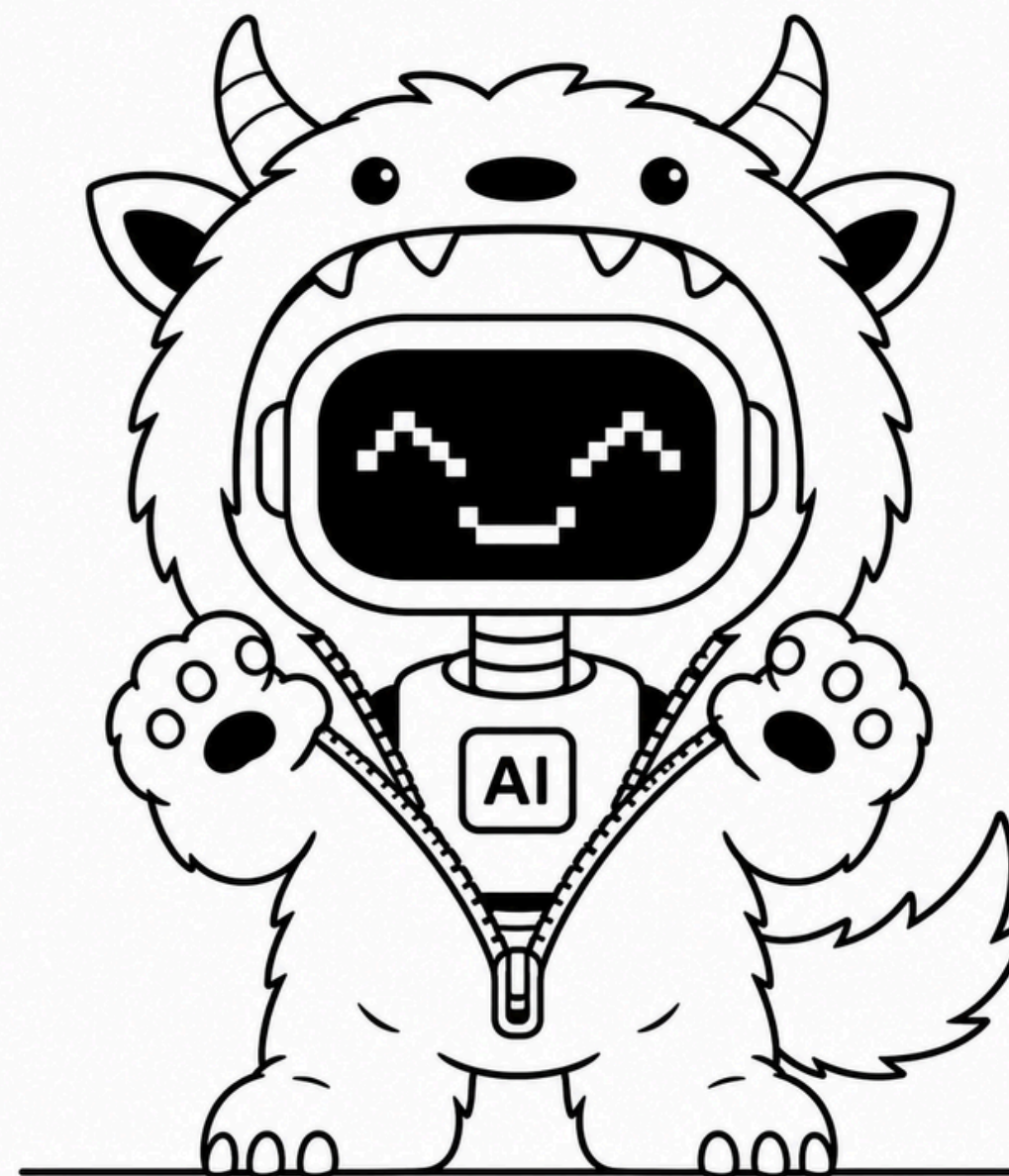
“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kas ĢMI par zvēru?

Ģeneratīvais mākslīgais intelekts (ĢMI) – MI risinājumi, kas spēj radīt jaunu saturu, piemēram, tekstu, attēlus, audio, video vai kodu, balstoties lietotāja uzvednēs.

© Elīna Juska-Mirbaha, 2026 | Latvijas Universitāte

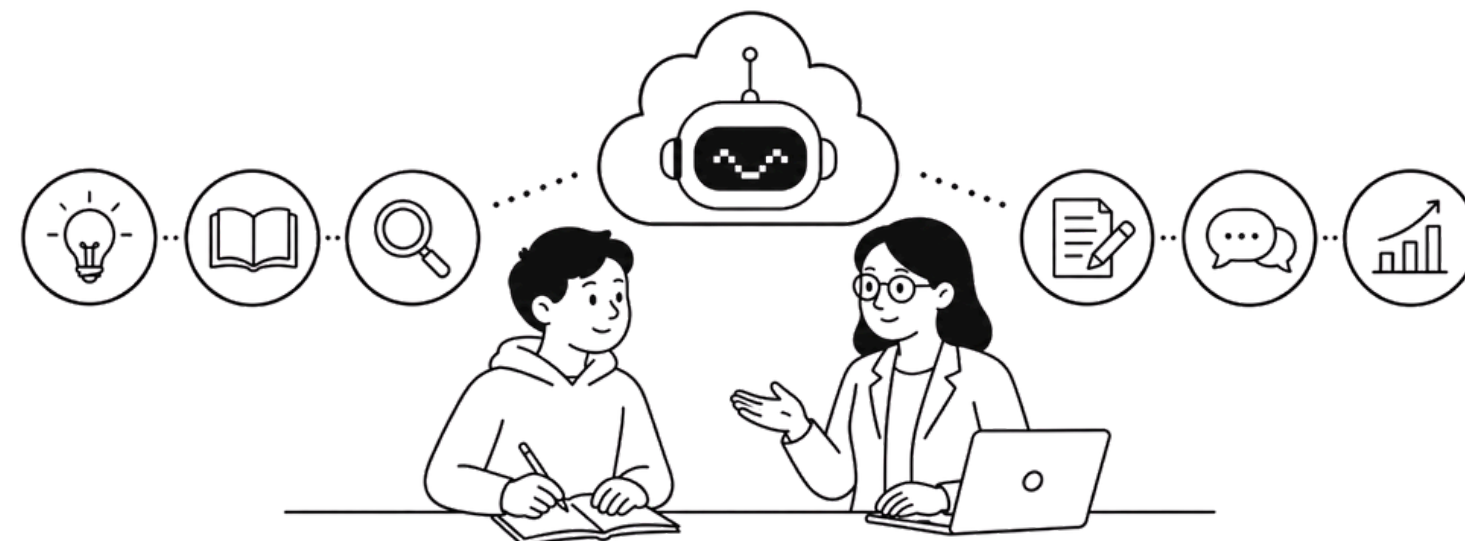
21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kam izmantot?

skolotājs

- mācību materiālu un uzdevumu veidošanai;
- uzdevumu pielāgošanai dažādiem skolēniem;
- ideju, piemēru un jautājumu ģenerēšanai;
- atgriezeniskās saites sagatavošanai;
- konkrētam mācību mērķim paredzēta MI asistenta izveidei.

skolēns

- lai saņemtu skaidrojumu citā veidā;
- lai saņemtu jautājumus un norādes, nevis gatavu atbildi;
- lai pārbaudītu un uzlabotu savu risinājumu;
- lai trenētos un saņemtu tūlītēju atgriezenisko saiti;
- lai plānotu un izvērtētu savu mācīšanos.

21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kāpēc mācīt izmantot ĢMI?

- Skolēni ĢMI jau izmanto.
- Lietošanas paradumi veidojas šobrīd.
- Skola ir viena no retajām vietām, kur tos vēl varam ietekmēt.
- Ar mūsu vadību tas var kļūt par mācīšanās rīku.

Noliedzot vai aizliedzot ĢMI skolā, mēs neapturam tā lietošanu ārpus skolas, mēs tikai zaudējam iespēju to ietekmēt.

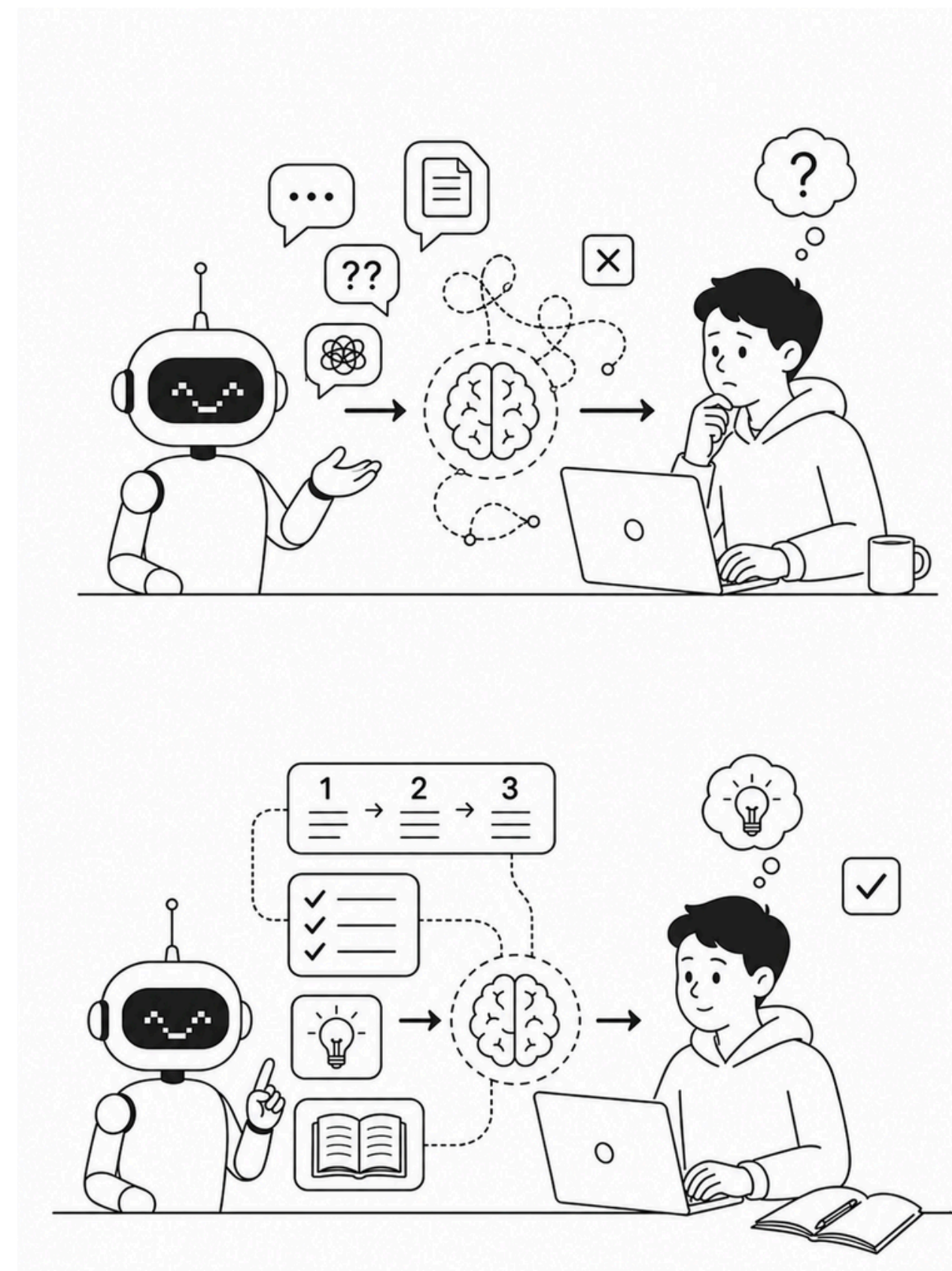
21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kāpēc veidot asistentus?

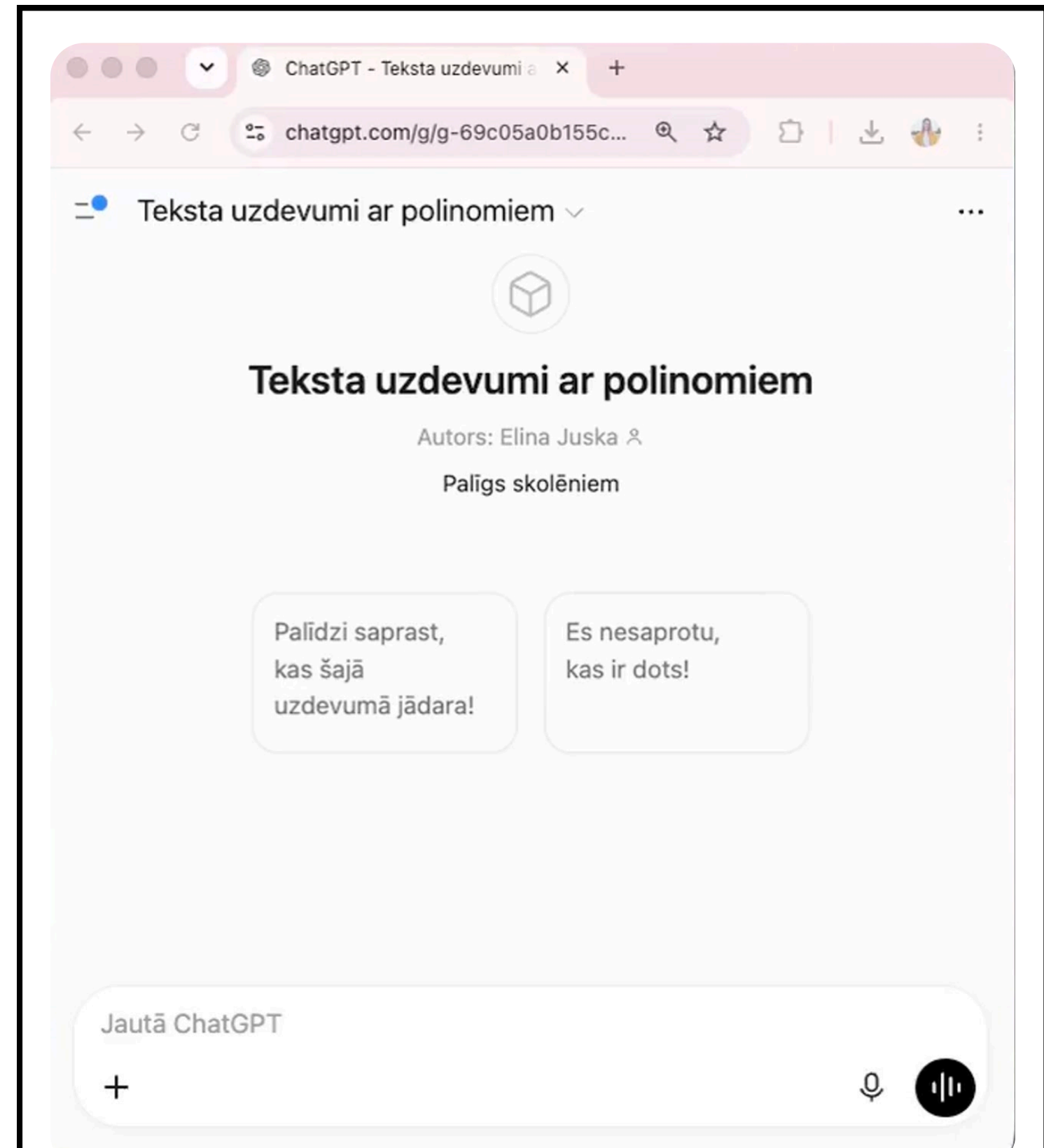
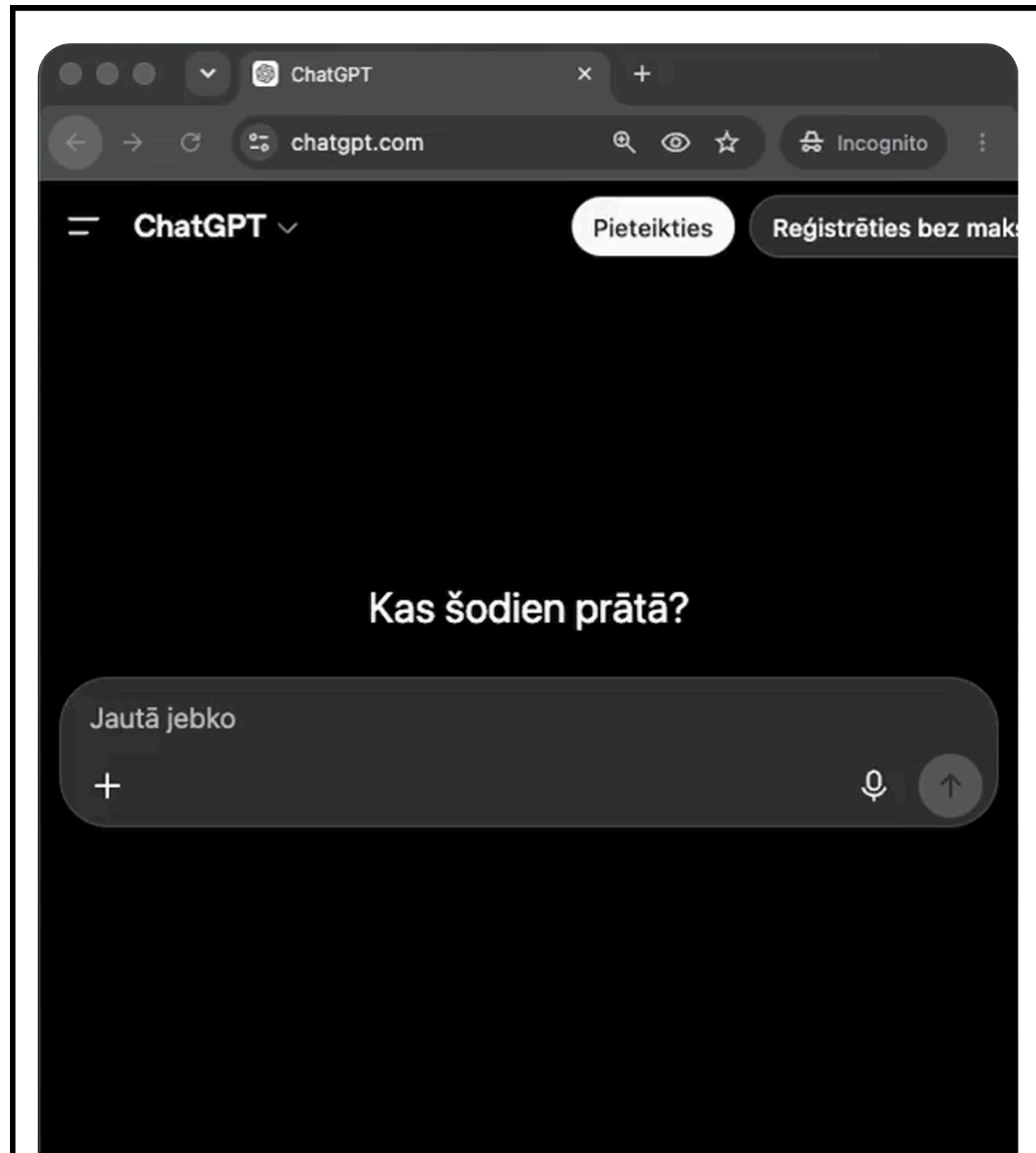
Konkrēts mācību mērķis, nevis vispārīga saruna.
Skolotāja noteikumi un pārbaudīts saturs.
Vienots atbalsts visiem skolēniem.

**Vispārīgs ĢMI atbild. Pielāgots asistents spēj
mērķtiecīgi vadīt mācīšanos.**

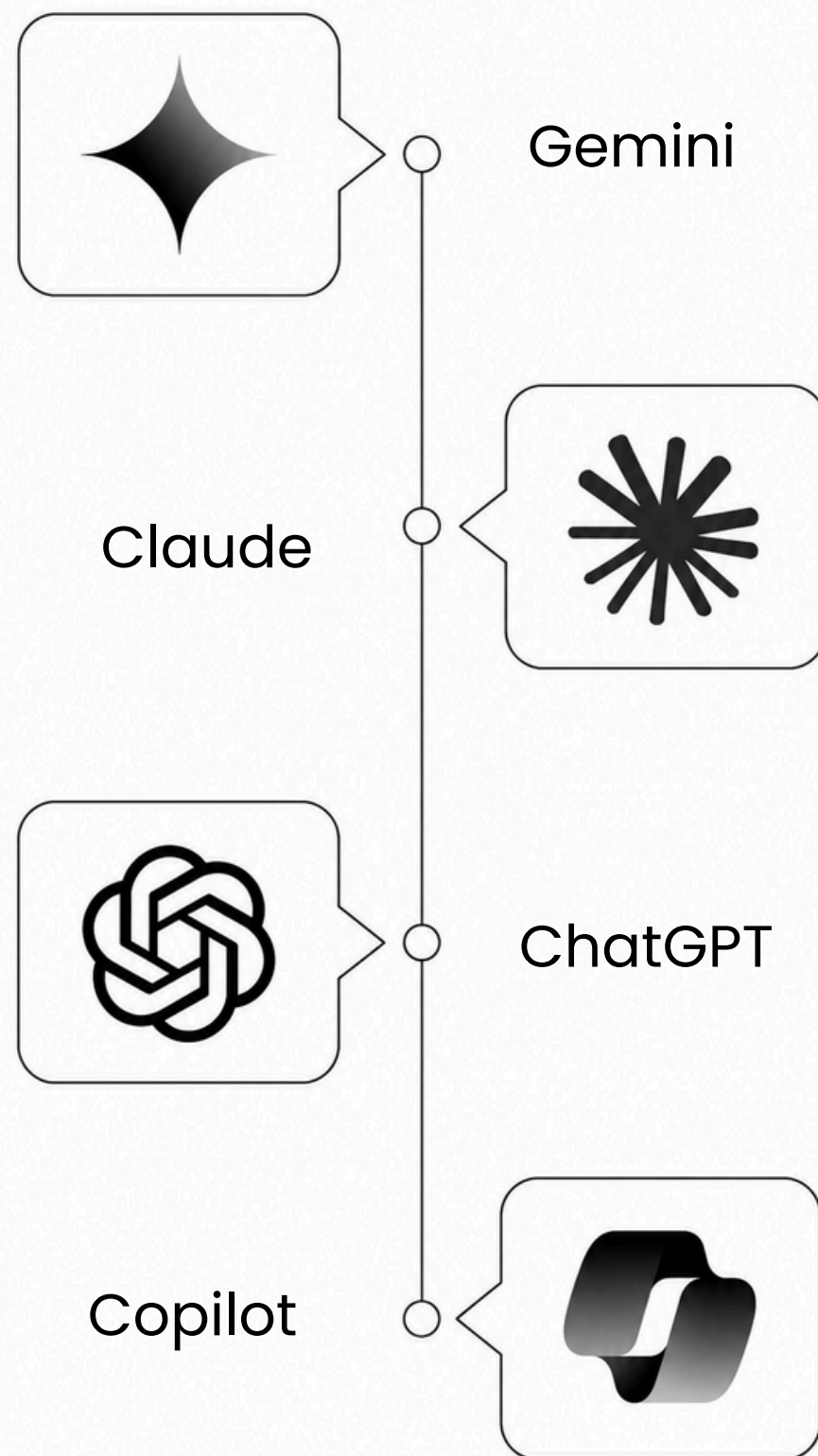

21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kurus rīkus izvēlēties?

Nav viena vislabākā rīka. Izvēli nosaka:

- pieejamība un izmaksas
- esošie lietošanas paradumi;
- nepieciešamās funkcijas;
- valodas kvalitāte;
- datu aizsardzības un iestādes noteikumi.

21.08.2026.

Vārds / nosaukums

Apraksts

Norādes

Sarunu uzsācēji

Zināšanas

Augšupielādēt failus

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kas asistentam “vēderā”?

Nosaukums. Īss un saprotams nosaukums, kas skolēnam uzreiz atklāj asistenta uzdevumu.

Apraksts. Skolēnam redzama informācija par to, kam asistents paredzēts, kā to izmantot.

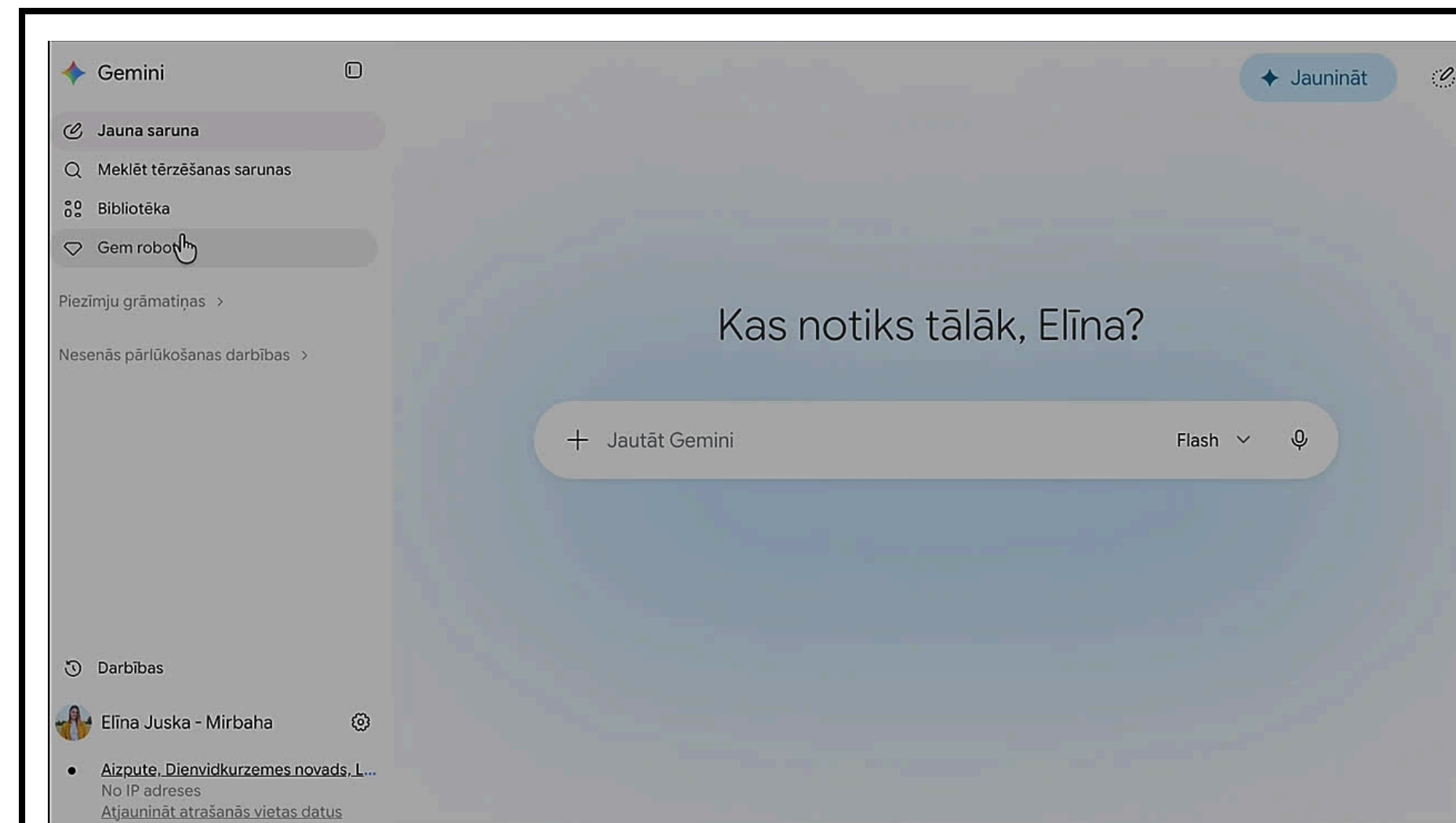
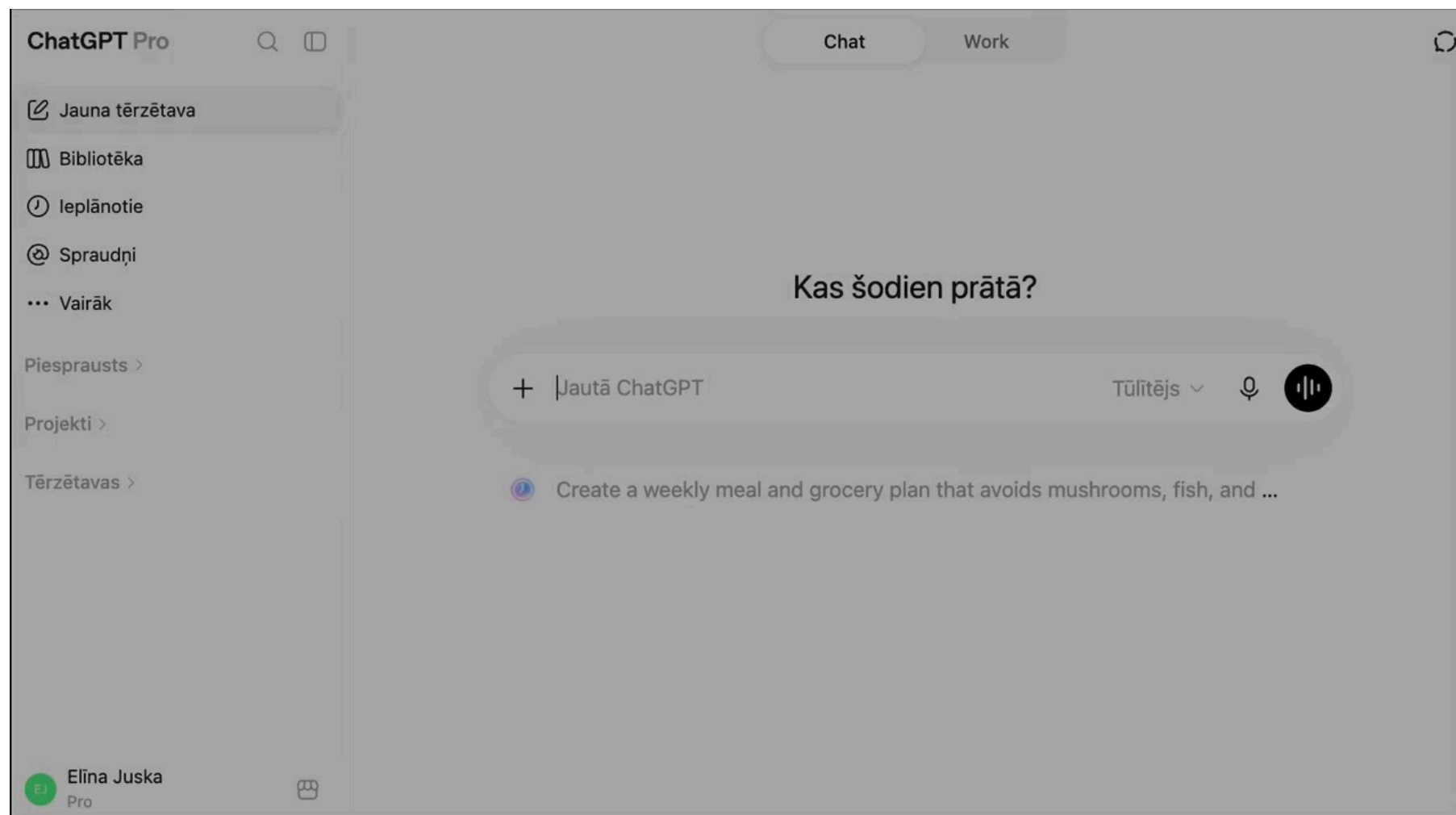
Norādes. Detalizēti noteikumi asistentam: tā loma, mērķis, darbības secība, saziņas veids un ierobežojumi.

Sarunu uzsācēji. Redzami un nospiežami sākuma pieprasījumi, kas palīdz uzreiz sākt konkrētu mācību darbību, pašam neformulējot pirmo uzvedni.

Zināšanas. Mācību materiāli un faili, uz kuriem asistentam jābalsta savas atbildes.

21.08.2026.

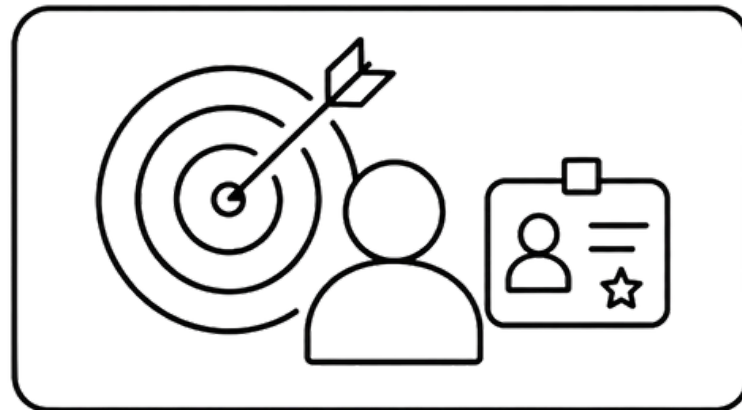
“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

21.08.2026.

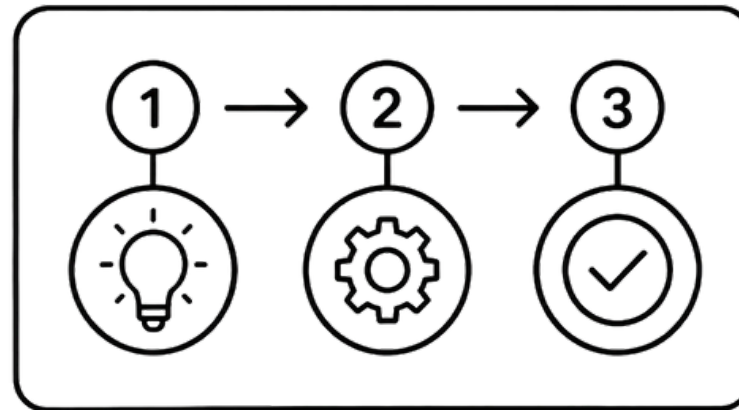
"Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai"

Kā izveidot instrukciju?

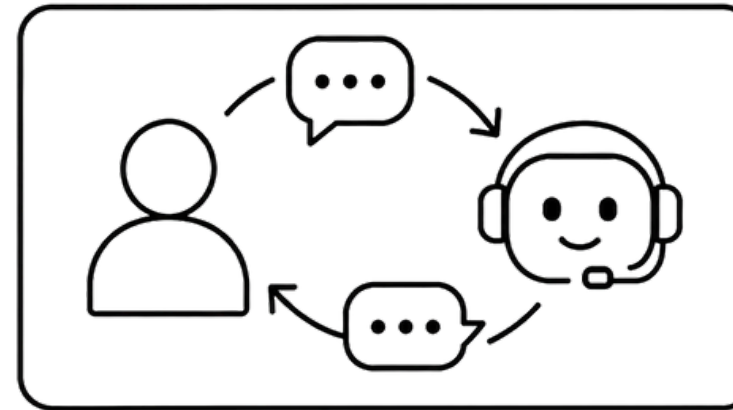
Mērķis un loma

Kam asistents paredzēts, ko tas palīdz sasniegt un kādā lomā darbojas?

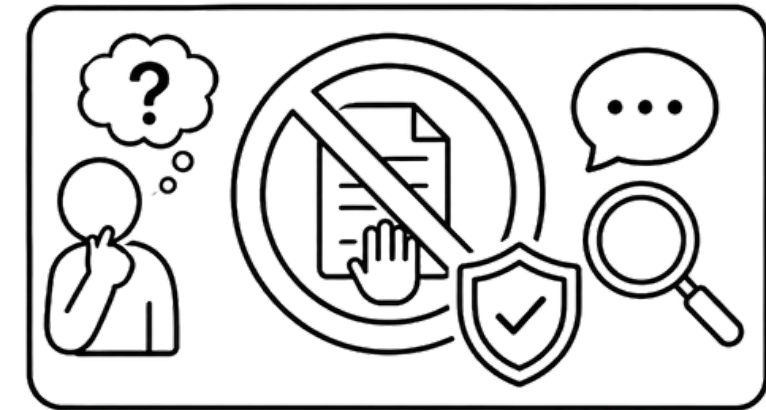
Darbības secība

Ko asistents jautā vispirms, kā virza skolēnu un kad sniedz norādes vai atgriezenisko saiti?

Saziņas veids

Kādā valodā, tonī, detalizācijas līmenī un formātā asistentam jāatbild?

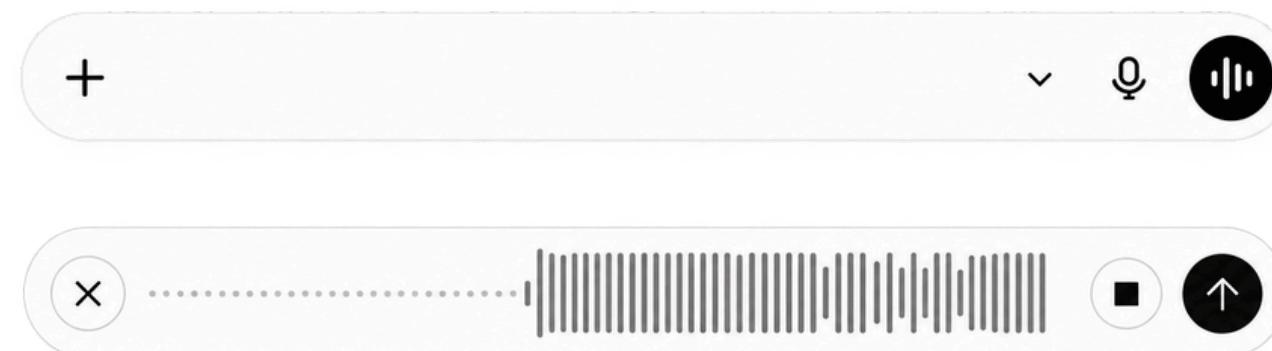
Aizliegumi un rīcība neskaidrību gadījumā

Ko asistents nedrīkst darīt un kā tam rīkoties, ja informācijas nepietiek vai tas nav pārliccināts?

21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kā instrukciju izveidot ātrāk?

Vispārīgajam ĢMI sarunu asistentam vari lūgt sagatavot gatavu instrukciju, vēl vienkāršāk: nevis raksti, bet ierunā, kādu asistentu vēlies izveidot.

Aprakstā iekļauj:

- kam tas būs paredzēts;
- ko tam jāpalīdz sasniegt;
- kā tam jādarbojas un jāsazinās;
- ko tas nedrīkst darīt.

Pēc apraksta pievieno:

Balstoties uz manu aprakstu, izveido gatavu MI asistenta instrukciju, ietverot: mērķi un MI lomu, darbības secību, saziņas veidu; aizliegumus un rīcību neskaidrību gadījumā.

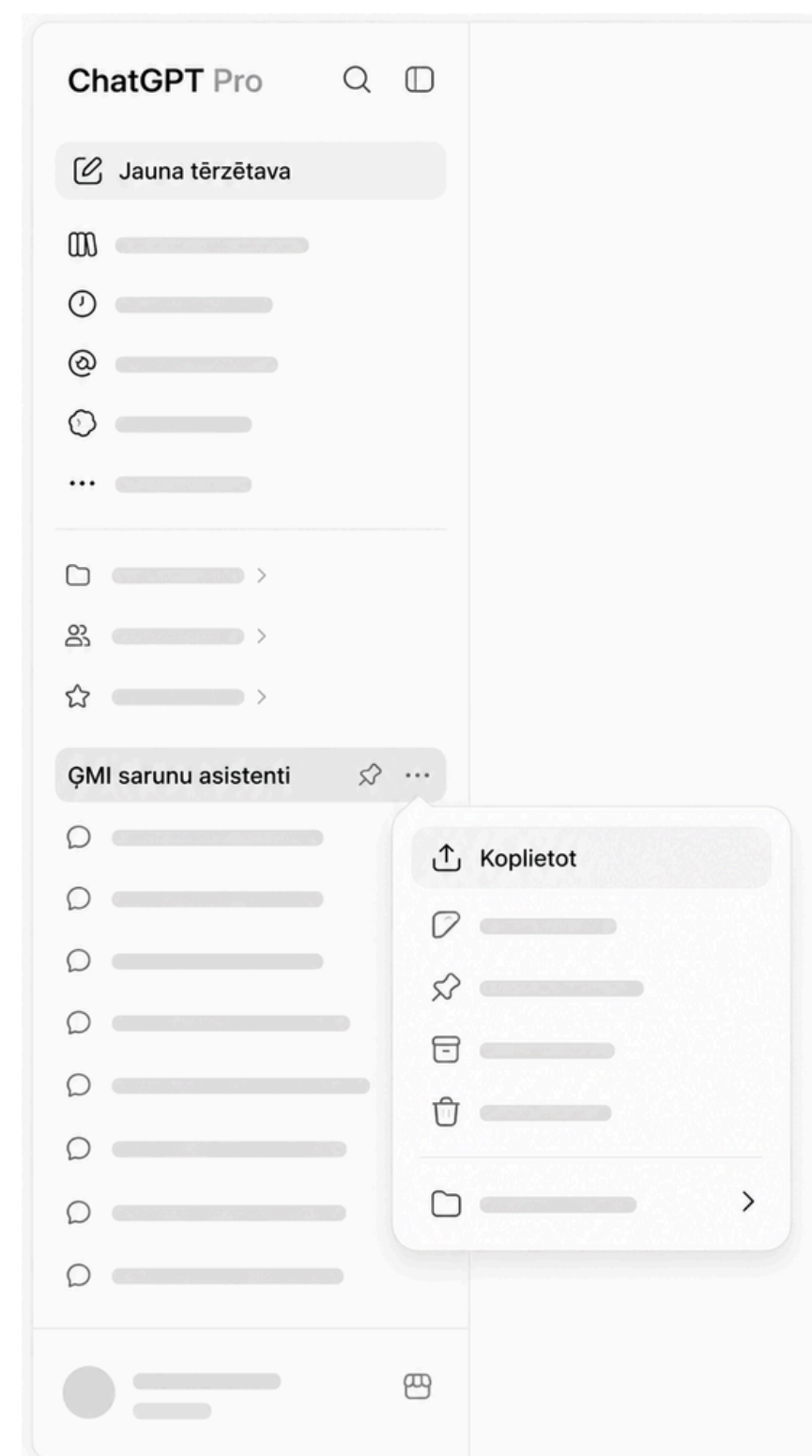
21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Ko īsti mācīt ĢMI laikmetā?

- Izmantot ĢMI mācīšanās atbalstam, nevis darba izpildīšanai skolēna vietā.
- Pārbaudīt, apšaubīt un pamatot ĢMI sniegtās atbildes.
- Atklāti norādīt, kur un kā ĢMI izmantots, pievienojot saiti uz konkrēto sarunu.

Vai ir laiks pāriet no rezultāta vērtēšanas uz procesa vērtēšanu?

21.08.2026.

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

“

**Mākslīgā intelekta pratība ir
jaunā privilēģija izglītībā**

”

“Mākslīgais intelekts izglītībā – telpa atklātai sarunai”

Kā izmantot ģeneratīvo mākslīgo intelektu tā, lai skolēns turpinātu domāt pats?

Elīna Juska-Mirbaha

E-pasts: elina.juska@lu.lv

Tel. nr: 26798550

